

forargeligt ved at bringe Offeret i Kirken, idet de, der maatte finde det forargeligt, kunde bringe den Offerlydende det hjem paa hans Bopæl, saa vil jeg, dertil for det Første bemærke, at der maaskee ikke er saa Mange, som holde af, at der, naar de bringe Offeret hjem til Bedkommende, skal rettes det Spørgsmaal til dem: Hvorfor vil Du forandre, hvad der er gammel Skik og Brug og staae anderledes end de andre Mænd i Sognet? Dette kunde nu endda være, hvad det var; men, selv om den enkelte Mand vil offere hjemme i Præstens og Skolelærerens Huis, saa skal han dog alligevel, naar han kommer i Kirken, høre Pengenes Raslen paa Alteret; thi, fordi han lader være at offere i Kirken, derfor er det jo ingenlunde afgjort, at den øvrige Menighed ogsaa vil lade det være. Naar endelig den samme ærede Rigsdagsmand udtalte, at det var uheldigt af os, at vi yttrede mindre Haab om, at det Forslag, han har indbragt om Geistlighedens Pønning, vilde blive til Lov i den nærmeste Fremtid, saa kan det maaskee være, at han har Ret deri; jeg har imidlertid ikke den Tro, at vi skulde være saa betydnende, at det, vi sige, skulde forandre Noget i Medlemmernes Virksomhed i denne Sag. Seg for mit Bedkommende skal erklære, at jeg vil arbejde for hans Lovforslag, saavidt det staaer i min Magt, skøndt jeg ikke kan billige det i Et og Alt, navnlig ikke med Hensyn til de høje Pønninger, der ere foreslaaede.

Bærtelsen: Jeg vilde tillade mig at gjøre de ærede Forespørgere opmærksomme paa, at det vistnok aldeles ikke vilde vinde Tilstod for sig, hvis der blev forelagt et Forslag om Afløsning af Offer og Accidentser, da vor Tid fordrer, at Tvangen ophæves, men derimod ikke, at Offer og Accidentser afløses. Det er dog urimeligt, at man, naar man beklager sig over, at det er en tvungen Sag, kan mene, at Dundet ophæves derved, at det bliver Statskassen eller Kommunen, der oppebærer Offeret, saa at altsaa det, der oprindeligt har været en frivillig Gave, ligefrem udskrives som Skat. Det, hvorpaa det kommer an, er vistnok, at Tvangen ophæves, og at det da bliver, som det oprindeligt har været, en aldeles frivillig Sag. Jeg vilde

netop have, at Offer og Accidentser skulde beholdes, men som en frivillig Sag, saa at Ingen havde Lov til ved Rettergang eller Udpantning at skaffe sig et saadant. Vi maae huske paa, hvilken Modstand der var mod Afløsning af Mannest, og hvor meget ondt Blod det satte i Folk rundtomkring i Landet; det synes derfor at være uheldigt nu at ville betræde den samme Vej med Hensyn til Offer og Accidentser. Desuden er der vistnok færre og færre Præster, der gaae den Vej, som den ærede Forespørger, der først havde Ordet, omtalte, saaledes at ville moralsk tiltvinge sig Offer ved de saakaldte Tiggerbreve eller Offeredler. Det vil mere og mere gaae af Brug, at Præsterne lægge et moralsk Tryk paa Folk ved at tilstille dem saadanne Regninger, og i alle Tilfælde kunne jo Folk vænne Præsterne af dermed, netop ved at give Mindre, naar de komme med det Slags Regninger. Med Hensyn til, at Offeringen foregaaer i Kirken, kommer jeg i Tanke om, hvad afdøde Biskop Mynster engang har sagt. Da en Præst med mere eller mindre Svær erklærede, at det var ærgerligt, at man skulde have med de snavs Penge at gjøre i Kirken, sagde Biskoppen: Ja, dersom det var det eneste Snavs, Folk førte op til Alteret, saa gif det nok an. Det kunde jo ganske vist være et stort Tab for Skolelærerne, dersom Offer og Accidentser bleve en fuldkommen fri Sag; men for mig stiller det sig saaledes, at det ikke er som Skolelærere, men som Kirkesangere, at de kunne eller burde kunne oppebære en saadan Pengelsen, og derfor troer jeg heller ikke, det er værd at røre ved denne Sag, førend man ved en ny Skolelov kunde komme til at adskille Skolelærer- og Kirkesanger-Embedet fra hinanden, saaledes, at Kirkesangeren kunde vælges af Menigheden. Valget vilde maaskee meget ofte træffe paa Læreren, fordi han vilde være Den, der bedst kunde forestaae Sungen, men det var altsaa ikke nødvendigt at vælge ham, og der skulde saaledes slet ikke tages i Betragtning med Hensyn til hans Løn, at han kunde oppebære Noget i Form af Offer og Accidentser. Jeg troer derfor, at hele denne Sag helst maatte hvile, indtil baade den geistlige Pønningsslov maatte udkomme, og indtil der kunde indtræde en For-